

'URBACT IV' összefoglaló

A támogatási program jellege	Európai Területi Együttműködés (INTERREG) program
A program általános jellemzői	Az URBACT a fenntartható városfejlesztés érdekében megvalósuló tapasztalatcserét és tanulást támogató program, melynek küldetése, hogy ösztönözze a városok együttműködését és elősegítse a városokat érintő közös kihívásoknak való megfelelést integrált megoldások létrehozásával. A program a városi szintű szakpolitikák terén a hálózatosodás, a tapasztalatok megosztása, illetve jó gyakorlatok azonosítása révén kíván javulást elérni.
A TAM elterjedésének folyamatában betöltött szerepe	Tudásszerzés, kapacitásépítés, szemléletformálás a TAM kapcsán TAM beépítése helyi fejlesztési stratégiákba, szakpolitikákba, projektek generálása, előkészítése
A program TAM-hoz kapcsolódó prioritásai	A program minden városi szintű szakpolitikára nyitott, de ezen belül három kiemelt horizontális témát is beazonosít, amelyek egyike a „Zöld Városok”. Ezen belül célként jelenik meg a városi biológiai sokféleség megőrzése, a zöld területek növelése, illetve a városi területek regenerálódásának és a zöld infrastruktúra térhódításának elősegítése.
A programnak a TAM megvalósítására alkalmas támogatható tevékenységei	A program felhívására létrejövő európai városhálózatok tagjai, egy-egy közösen választott problématerületre fókuszálva dolgozzák ki akciótervüket a helyi társadalmi szereplők bevonásával. Ehhez külső szakértői segítséget kapnak, valamint a közös eseményeken keresztül pedig egymástól is tanulnak. A támogatható tevékenységek: <ul style="list-style-type: none"> - Tudáscsere- és tanulási hálózatok - Kapacitásépítés - Tudásmegosztás
Indikátorok	Teljesítménymutatók: <ul style="list-style-type: none"> - Közösen kidolgozott stratégiák és cselekvési tervek - Részvétel közös képzési rendszerekben - Programszintű tudásmegosztás célú eseményeken való részvétel Eredménymutatók: <ul style="list-style-type: none"> - A szervezetek által elfogadott közös stratégiák és cselekvési tervek - Közös képzési rendszerek - Programszintű tudásmegosztás célú eseményeken való részvételnek köszönhetően megnövekedett URBACT-ismeretekkel rendelkező személyek száma
Költségvetés, támogatás, társfinanszírozás	A program keretösszege 102.903.537 euró (ebből az uniós hozzájárulás 79.769.799 euró). Az igényelhető támogatás összege a projekt típusától függ, mértéke 150.000-710.000 euró. A támogatási arány várhatóan 70%.
Kedvezményezettek köre	A támogatási kérelem benyújtására elsősorban városi és regionális önkormányzatok, önkormányzati szervezetek jogosultak. Egy konzorcium jellemzően 6-10 partnereből – jellemzően városokból – áll, általában ugyanennyi különböző országból.
Előfeltételek és területi lehatárolás	A programterület az alábbi országokból áll: az Európai Unió tagországai, Norvégia, Svájc, IPA országok (Albánia, Montenegró, Szerbia, Észak-macedón Köztársaság, illetve Bosznia-Hercegovina).

A projektek maximális időtartama	Várhatóan 30 hónap.
Várható felhívások ütemezése	Az első felhívás 2023 januárban várható, 2023. március 31.-i beadási határidővel.
A pályázat benyújtásának nyelve	Angol
Főbb linkek	Program honlapja: https://urbact.eu Kapcsolattartó pontok elérhetősége: https://urbact.eu/magyarorszag

---

'INTERREG Central Europe' összefoglaló

A támogatási program jellege	Európai Területi Együtműködés (INTERREG) program
A program általános jellemzői	Az INTERREG Central Europe program keretében kilenc közép-európai ország (Ausztria, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Németország és Olaszország) intézményei valósítanak meg együttműködési projekteket, választ adva a régió közös kihívásaira.
A TAM elterjedésének folyamatában betöltött szerepe	Tudásszerzés, kapacitásépítés, szemléletformálás a TAM kapcsán Innovatív TAM projektek megvalósítása, kisléptékű beruházások TAM beépítése helyi fejlesztési stratégiákba, szakpolitikákba, projektek generálása, előkészítése
A program TAM-hoz kapcsolódó prioritásai	Az 2. számú prioritás (Egy együttműködés révén zölddebb Közép-Európa) egyedi célkitűzései: <ul style="list-style-type: none"> - Az energiaátmenet támogatása egy klímasegleges Közép-Európa érdekében - Az éghajlatváltozással szembeni ellenállóképesség javítása Közép-Európában - A körforgásos gazdaság előmozdítása Közép-Európában - A környezet védelme Közép-Európában - A városi mobilitás zölddebbé tétele Közép-Európában
A programnak a TAM megvalósítására alkalmas támogatható tevékenységei	Jellemzően stratégiák, akciótervek, szakpolitikai eszközök, képzések és pilot beavatkozások kifejlesztése és megvalósítása, tudás- és jó gyakorlat-csere.
Indikátorok	Teljesítménymutatók: <ul style="list-style-type: none"> - Határon átvéelő együttműködést folytató szervezetek - Közösen kidolgozott stratégiák és akciótervek - Közösen kidolgozott és projekteken végrehajtott kísérleti (pilot) tevékenységek - Közösen kidolgozott megoldások Eredménymutatók: <ul style="list-style-type: none"> - A projekt befejezését követően határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek - Elfogadott közös stratégiák és akciótervek (stratégia, akcióterv) - A szervezetek által megvalósított vagy továbbfejlesztett megoldások
Költségvetés, támogatás, társfinanszírozás	Az „Egy együttműködés révén zölddebb Közép-Európa” prioritás keretösszege: 112.311.901 euró. Az igényelhető támogatás projektenként 1,5-3,0 millió euró. A támogatás mértéke: 80%. A hazai társfinanszírozás mértéke (külön pályázat nélkül, uniós támogatási szerződés alapján) központi költségvetési szerv esetében 20%, egyéb szervezetek esetében 15%.
Kedvezményezett köre	A támogatási kérelem benyújtására jogosult szervezetek körének részét képezik helyi önkormányzatok is. A pályázó konzorciumokra vonatkozóan a minimális követelmény, hogy legalább három partner kerüljön bevonásra három különböző országból, de a konzorciumok jellemző nagysága 8-12 partner 5-7 országból. Speciális esetben bevonható partner a programrégió kívülről is.

Előfeltételek és területi lehatárolás	A program területe Ausztriát, Lengyelországot, Csehországot, Szlovákiát, Magyarországot, Horvátországot és Szlovéniát, valamint Észak-Olaszország és Dél- és Kelet-Németország régióit foglalja magába.
A projektek maximális időtartama	Az első felhívás legfeljebb 36 hónapos időtartamot engedett meg, és ez várható a második felhívás esetében is.
Várható felhívások ütemezése	Az első felhívás 2021. november 15-én jelent meg, beadási határideje 2022. február 23.-a volt. A második felhívás 2023. március 22.-én várható.
Költségek elszámolhatóságára vonatkozó főbb szabályok	<p>Újdonságként a bérköltségek egyszerűsített elszámolással (flat-rate alapon) is elszámolhatók (a közvetlen költségek 20%-ának mértékében). Az utazási- és szállásköltség ugyancsak elszámolhatóak egyszerűsített elszámolással, melynek mértéke országfüggetlen (Magyarországon a munkabérköltség 8%-a).</p> <p>Amennyiben a munkabérek nem átalányként kerülnek elszámolásra, úgy a közvetlen költségek esetében választható egyszerűsített elszámolás (a munkabér 40%-ának mértékében).</p> <p>Külső szakértelem tekintetében kizárólag nevesített 14 kategórián (pl. képzés, fordítás) belül számolhatóak el költségek.</p> <p>A beszerzett eszközök projektidőszak alatti értékcsökkenése számolható el.</p> <p>A projektmenedzsmenthez kapcsolódó eszközöket a projekt megvalósításának legelején szükséges megvásárolni.</p> <p>Az általános költségek egyszerűsített elszámolással a közvetlen költségek 15%-ának mértékében elszámolhatóak.</p> <p>In-kind hozzájárulás (pl. önkéntes munka) nem elszámolható.</p> <p>Projekt partnerek nem oszthatnak meg egymás között költségtételt.</p> <p>Projektelőkészítés átalány-alapon elszámolható.</p>
A pályázat benyújtásának nyelve	Angol
Főbb linkek	Program honlapja: https://www.interreg-central.eu Kapcsolattartó pontok elérhetősége: https://www.interreg-central.eu/Content.Node/1.html#Contact

'LIFE Climate Action' összefoglaló

A támogatási program jellege	Közvetlen irányítású uniós támogatási program
A program általános jellemzői	A LIFE program teljes egészében környezetvédelmi és éghajlat-politikai célokat szolgál. Általános célja hozzájárulni a tiszta, körforgásos, erőforrás-hatékony, klímasemleges és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló gazdaság kialakításához, a környezet minőségének védelméhez és javításához, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához. Az „Éghajlatváltozás mérséklése és éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás” a LIFE négy alprogramjának egyike.
A TAM elterjedésének folyamatában betöltött szerepe	Tudásszerzés, kapacitásépítés, szemléletformálás a TAM kapcsán TAM beépítése helyi fejlesztési stratégiákba, szakpolitikákba, projektek generálása, előkészítése Innovatív TAM projektek megvalósítása, kis- és nagyléptékű beruházások Nagy-léptékű TAM beruházások megvalósítása
A program TAM-hoz kapcsolódó prioritásai	Főbb beavatkozási területek: <ul style="list-style-type: none"> – Éghajlatváltozás mérséklése – Éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás – Éghajlatváltozás-kormányzás és információk
A programnak a TAM megvalósítására alkalmas támogatható tevékenységei	Zöld-kék infrastruktúra a földgazdálkodás és partmenti területek kezelése terén: <ul style="list-style-type: none"> – Értékelések készítése, iránymutatás kidolgozása, kapacitásépítés – A természet alapú megoldások előnyeinek számszerűsítése, valamint döntéshozókkal és szakemberekkel való kommunikálása – Befektetés-ösztönzés a természet alapú megoldások területén – Széndioxid-megkötés fókuszú tevékenységek Vízgazdálkodás terén: <ul style="list-style-type: none"> – Az éghajlatváltozással szemben ellenálló, fenntartható vízhasználat és vízgazdálkodás biztosítása ágazatokon és határokon átnyúlóan a tematikus tervek és egyéb mechanizmusok koordinációjának javításával – A vízfelhasználás csökkentése aszálykezelési tervek, valamint a fenntartható talajgazdálkodás és földhasználat szélesebb körű alkalmazásának előmozdításával
Indikátorok	A program igen jelentős számú kulcsindikátorral operál. Mennyiségüket jól jelzi, hogy csupán azok besorolására 22 tematikus kategóriát alkalmaz a pályázati felület.
Költségvetés, támogatás, társfinanszírozás	Az alprogram teljes, 2021-2024. évi kerete 505,52 millió euró. A támogatás összege projektenként (tématerülettől függően) 1-5 millió euró vagy 0,7-2 millió euró között várható. Támogatási intenzitás: 60%. Magyarországon önerő támogatásra lehetőség van.
Kedvezményezettek köre	Jogi személyek, illetve a hazai jogszabályok alapján jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek is nyújthatnak be pályázatot. Ennél az alprogramnál nem szükséges nemzetközi partnerséget szervezni.
Előfeltételek és területi lehatárolás	Az alábbi országok szervezetei pályázhatnak: az Európai Unió tagországai, Izland, továbbá várhatóan Albánia, Törökország, Izrael és Ukrajna.

A projektek maximális időtartama	A projektek időtartama 2-5 év lehet, de kivételes esetben a maximális időtartam elérheti a 10 évet.
Várható felhívások ütemezése	A 2022. évi felhívások benyújtásának határideje 2022. október 4.-én lejárt. A 2023-2024-es években a 2022. évihez hasonló ütemezésben várhatók pályázati kiírások, tavaszi meghirdetéssel, és őszi benyújtási határidővel.
Költségek elszámolhatóságára vonatkozó főbb szabályok	A kalkulációk alapjául szolgáló éves produktív napok száma: 215. Önkéntes munka elszámolására lehetőség van (egységköltség alapon). Utazási és szállásköltségek elszámolhatóak, de nem egységköltség alapon. Eszközbeszerzés esetén azok projektmegvalósítás alatti értékcsökkenése számolható el. Bizonyos esetben földterület is vásárolható. Általános költségként számolható el a közvetlen költségek 7%-a.
A pályázat benyújtásának nyelve	Angol
Főbb linkek	Program honlapja: https://cinea.ec.europa.eu/life_en Magyar nyelvű tájékoztató oldal (Magyar Fejlesztésösztönző Iroda Nonprofit Kft): https://lifepalyazatok.eu/ Kapcsolattartó pontok elérhetősége: https://cinea.ec.europa.eu/life/about-life/life-contacts/european-national-contact-points_hu

'LIFE Nature and Biodiversity' összefoglaló

A támogatási program jellege	Közvetlen irányítású uniós támogatási program
A program általános jellemzői	A LIFE program teljes egészében környezetvédelmi és éghajlat-politikai célokat szolgál. Általános célja hozzájárulni a tiszta, körforgásos, erőforrás-hatékony, klímasemleges és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló gazdaság kialakításához, a környezet minőségének védelméhez és javításához, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához. A „Természet és biológiai sokféleség” a LIFE négy alprogramjának egyike.
A TAM elterjedésének folyamatában betöltött szerepe	Tudásszerzés, kapacitásépítés, szemléletformálás a TAM kapcsán TAM beépítése helyi fejlesztési stratégiákba, szakpolitikákba, projektek generálása, előkészítése Innovatív TAM projektek megvalósítása, kis- és nagyléptékű beruházások Nagy-léptékű TAM beruházások megvalósítása
A program TAM-hoz kapcsolódó prioritásai	Főbb beavatkozási területek: <ul style="list-style-type: none"> - Hely a természetnek - Fajaink megőrzése - Természet és kormányzás
A programnak a TAM megvalósítására alkalmas támogatható tevékenységei	A felhívás (elsősorban a „Hely a természetnek”, illetve a „Fajaink megőrzése” területeken) nem a tevékenységekre, hanem a célokra helyezi a hangsúlyt, ezért bármilyen tevékenységet támogathat, amely javulást tud elérni az őshonos fajok, illetve a természetes élőhelyek helyzetének tekintetében.
Indikátorok	A program igen jelentős számú kulcsindikátorral operál. Mennyiségüket jól jelzi, hogy csupán azok besorolására 22 tematikus kategóriát alkalmaz a pályázati felület.
Jutalmazza-e a felhívás a TAM alkalmazását?	Bár az értékelési szempontok között nem jelenik meg, a felhívás szövege több helyen utal arra, hogy a természet-alapú megoldásokat alkalmazó projektek prioritást élveznek.
Költségvetés, támogatás, társfinanszírozás	Az alprogram teljes, 2021-2024. évi kerete 1.103,54 millió euró. A támogatás összege projektenként (tématerülettől függően) 1-5 millió euró vagy 0,7-2 millió euró között várható. Támogatási intenzitás: 60%. Magasabb intenzitás – 67% és 75% - csak TAM szempontból kevésbé nem releváns feltételek teljesülése esetén (pl. magas prioritást élvező élőhelyek/fajok megőrzését célzó tevékenységek) lehetséges.
Kedvezményezettek köre	Szinte bármilyen jogi személy nyújthat be pályázatot, amely képes az abban foglaltak megvalósítására. Ennél az alprogramnál nem szükséges nemzetközi partnerséget szervezni.
Előfeltételek és területi lehatárolás	Az alábbi országok szervezetei pályázhatnak: az Európai Unió tagországai, Izland, továbbá várhatóan Albánia, Törökország, Izrael és Ukrajna.
A projektek maximális időtartama	A projektek időtartama 36-84 hónap lehet (kivételes esetben lehetőség nyílik hosszabbításra).
Várható felhívások ütemezése	A 2022. évi felhívások benyújtásának határideje 2022. október 4.-én lejárt. A 2023-2024-es években a 2022. évihez hasonló ütemezésben várhatók pályázati kiírások, tavaszi meghirdetéssel, és őszi benyújtási határidővel.

Költségek elszámolhatóságára vonatkozó főbb szabályok	A kalkulációk alapjául szolgáló éves produktív napok száma: 215. Önkéntes munka elszámolására lehetőség van (egységköltség alapon). Utazási és szállásköltségek elszámolhatóak, de nem egységköltség alapon. Eszközbeszerzés esetén azok projektmegvalósítás alatti értékcsökkenése számolható el. Bizonyos esetben földterület is vásárolható. Általános költségként számolható el a közvetlen költségek 7%-a.
A pályázat benyújtásának nyelve	Angol
Főbb linkek	Program honlapja: https://cinea.ec.europa.eu/life_en Magyar nyelvű tájékoztató oldal (Magyar Fejlesztésösztönző Iroda Nonprofit Kft): https://lifepalyazatok.eu/ Kapcsolattartó pontok elérhetősége: https://cinea.ec.europa.eu/life/about-life/life-contacts/european-national-contact-points_hu

---

